

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการไต่สวนข้อเท็จจริงและการชี้มูลความผิด ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ¹

กิตติพงศ์ ฤทธิรัตน์²

จากการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการไต่สวนข้อเท็จจริงและการชี้มูลความผิดของ
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความเป็นมา แนวคิด
ทฤษฎี และหลักเกณฑ์ในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งทำให้
ผู้ศึกษาได้รับรู้และเข้าใจถึงหลักการและสาระสำคัญของระบบไต่สวนที่เน้นถึงหลักการค้นหาความจริงและ
หลักการดำเนินคดีโดยรัฐ โดยมีแนวคิดที่ว่า การกระทำทุจริตเป็นความผิดอาญาที่ทำให้รัฐตกเป็นผู้เสียหาย
เนื่องจากการกระทำความผิดก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมเป็นวงกว้าง รัฐหรือองค์กรปราบปรามการทุจริต
ของประเทศไทยที่มีคณะกรรมการ ป.ป.ท. จึงเข้ามามีบทบาทในการเป็นผู้ดำเนินการค้นหาความจริงและ
นำคดีเข้าสู่การพิจารณาของศาล อีกทั้งการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดผู้มีอำนาจใน
การไต่สวนข้อเท็จจริงต้องใช้ดุลยพินิจภายใต้กรอบของกฎหมายและหลักความได้สัดส่วน (Principle of
Proportionality) โดยผู้มีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงต้องเลือกใช้มาตรการที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่
กฎหมายกำหนดไว้หรือต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ซึ่งหากมาตรการที่เลือกใช้ไม่อาจทำให้
บรรลุวัตถุประสงค์ที่กฎหมายกำหนดไว้ย่อมสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้มีอำนาจกระทำไปโดยมุ่งหมายให้เกิดผล
อย่างอื่นนอกเหนือจากที่กฎหมายให้อำนาจไว้ อันเป็นการขัดต่อหลักความเหมาะสมและอาจเข้าข่ายเป็นการ
ใช้อำนาจโดยไม่ชอบ และการใช้ดุลยพินิจต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกชนให้มี
ผลกระทบน้อยที่สุดและรักษาสัมดุลระหว่างประโยชน์สาธารณะกับความเสียหายที่จะเกิดกับเอกชน อันเป็น
การใช้มาตรการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในการสอบสวนและ
ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด หลักสำคัญอีกประการคือ การใช้ดุลยพินิจจะต้องปราศจากอคติและใช้อำนาจโดย
สุจริตไม่ทำการเพิกถอนแก้แค้นหรือใส่ร้ายผู้ใด จึงจะถือได้ว่าเป็นการใช้ดุลยพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย
ดังนั้น การดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงอาจมีผลกระทบจากการใช้อำนาจและการใช้ดุลยพินิจจึงต้อง
คำนึงถึงสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาและหลักการสันนิษฐานว่าผู้ถูกกล่าวหา是无辜 หรือจำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการไต่สวนข้อเท็จจริงและการชี้มูล
ความผิดของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ
รองศาสตราจารย์พัฒนา เรือนใจดี และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ตั่นศิริ และ
รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยา ตั่นศิริ

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาเขตบางนา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า การดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดการกระทำทุจริตในภาครัฐที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันยังมีช่องว่างและมีปัญหาเรื่องผลกระทบและอุปสรรคในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงหลายประการ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นปัญหาประการแรกเป็นปัญหาในการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแทนคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งกรณีดังกล่าวถือว่าเป็นกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาที่มีความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ อันเป็นการเข้าหลักเกณฑ์ที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้นั้นจะสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนการพิจารณา ซึ่งการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงนั้นอาจส่งผลกระทบต่อถึงสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในการเลื่อนขึ้นเงินเดือนหรืออาจถูกชะลอการเลื่อนขึ้นเงินเดือนเป็นระยะเวลานานหากกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงยังไม่เสร็จสิ้น รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น โดยในปัจจุบันพระราชบัญญัติดังกล่าวยังไม่มีการกำหนดมาตรการคุ้มครองและเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน

ประเด็นปัญหาที่สองกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการถูกตั้งเป็นผู้ถูกกล่าวหาในการไต่สวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ท. และต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้มีมติชี้มูลความผิดทั้งทางอาญาและทางวินัย ซึ่งความผิดทางวินัยคณะกรรมการ ป.ป.ท. จะดำเนินการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดให้ปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ หากต่อมาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการไม่ได้กระทำการทุจริตแต่อย่างใดและมีคำพิพากษายกฟ้อง ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการถูกตั้งเป็นผู้ถูกกล่าวหาได้รับผลกระทบจากคำสั่งปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ซึ่งปัจจุบันพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังไม่มีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิและเยียวยาผลกระทบจากคำสั่งลงโทษทางวินัยตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่ชัดเจนเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของบุคคลอันพึงมีตามรัฐธรรมนูญ

ประเด็นปัญหาประการที่สามกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษทางวินัยภายใน 30 วันนับแต่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ท. และหากไม่ดำเนินการดังกล่าวให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนกระทำความผิดวินัย ซึ่งจากกรณีดังกล่าวก่อให้เกิดประเด็นปัญหาคือ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนไม่มีอำนาจในการใช้ดุลพินิจพิจารณาเพื่อออกคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในสังกัดของตนได้ เนื่องจากต้องยึดตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. โดยไม่ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อตรวจสอบกรณีดังกล่าวก่อนการพิจารณามีคำสั่งลงโทษทางวินัย ซึ่งทำให้ผู้บังคับบัญชาหรือ

ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนไม่มีอิสระในการใช้ดุลยพินิจในการออกคำสั่งลงโทษทางวินัย และไม่สามารถพิจารณาพยานหลักฐานเพื่อออกคำสั่งตามที่เห็นควรได้ เนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้มีการวางแผนคำวินิจฉัยของศาลปกครองเกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาลงโทษทางวินัยไว้ว่า “การดำเนินการและลงโทษทางวินัยเป็นเรื่องระหว่างรัฐกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ผู้บังคับบัญชาจะใช้ดุลยพินิจดำเนินการตามที่เห็นสมควรศาลปกครองไม่อาจก้าวล่วงไปในการดำเนินการของฝ่ายบริหารได้” (คำสั่งศาลปกครองที่ 358/2545, 485/2545, 276/2546, 723/2549)

ประเด็นปัญหาประการที่สี่กรณีการเปิดเผยข้อมูลทางคดีตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังไม่มีการกำหนดขอบเขตของการที่จะไม่ให้เปิดเผยข้อมูลประเภทใด หรือห้ามเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน หรือกระทำการใดอันจะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร อีกทั้งยังไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับว่าห้ามเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลของผู้ใดหรือข้อมูลลักษณะใดบ้าง กรณีดังกล่าวจึงเป็นปัญหาในเรื่องความชัดเจนในการดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่หากมีผู้มาขอข้อมูลจากคณะกรรมการได้สวนข้อเท็จจริง พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ผู้รับผิดชอบสำนวนคดีจะต้องดำเนินการเปิดเผยข้อมูลประเภทใดได้บ้าง และเปิดเผยอย่างไร

ประเด็นปัญหาประการสุดท้ายกรณีการได้สวนข้อเท็จจริงซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. จะแต่งตั้งคณะกรรมการได้สวนฯ หรือมอบหมายให้พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริงตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานจากทั้งฝ่ายผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา หรือรวบรวมพยานหลักฐานที่อนุกรรมการได้สวนฯ ได้มาเสร็จสิ้นแล้วจะต้องมีการเสนอสำนวนการได้สวนข้อเท็จจริงเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาและมีมติต่อไป ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา 39 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่มาตราดังกล่าวยังไม่มีการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการดำเนินคดีให้แล้วเสร็จ ซึ่งในบางคดีมีการได้สวนข้อเท็จจริงใช้ระยะเวลาอันเกินสมควรซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการที่ถูกตั้งเป็นผู้ถูกกล่าวหา อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อจำนวนคดีที่ค้างพิจารณาของสำนักงาน ป.ป.ท. เป็นจำนวนมาก

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการได้สวนข้อเท็จจริงและการชี้มูลความผิดของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ผู้ศึกษาพบว่ามีข้อเสนอแนะคือ

1. ปัญหาการดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ผู้ศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะคือ

1.1 ปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่ได้รับผลกระทบจากการได้สวนข้อเท็จจริง และคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติไม่ชี้มูลความผิดทางอาญาและทางวินัยให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับความคุ้มครองทั้งตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน รวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นด้วย

โดยบัญญัติกฎหมายให้มีเนื้อความสอดคล้องกับมาตรา 135 วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 อันเป็นการคุ้มครองสิทธิของ ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้แจ้งเบาะแส หรือ ผู้ถูกกล่าวหาหรืออื่นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรกันไว้เป็นพยาน โดยไม่ดำเนินคดี

1.2 ควรกำหนดให้มีมาตรการเยียวยาความเสียหายแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหา ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติไม่ชี้มูลความผิดทางอาญาและทางวินัยให้ได้รับสิทธิ เงินเดือน และประโยชน์อื่นใดกลับคืนมา จากการที่ถูกสั่งให้พักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน โดยบัญญัติกฎหมายให้มีเนื้อความสอดคล้องกับมาตรา 123 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

2. ปัญหาการเยียวยาความเสียหายภายหลังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิด ผู้ศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะคือ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลทางวินัย โดยให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้มีเนื้อความสอดคล้องกับมาตรา 86 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ความว่า “ในกรณีที่มีคำพิพากษาของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบถึงที่สุดให้ยกฟ้อง ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐหยุดปฏิบัติหน้าที่อยู่ และยังมีได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อน ก็ให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา และถ้าในระหว่างหยุดปฏิบัติหน้าที่มิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งค่าตอบแทน หรือประโยชน์อื่นใดก็ให้สิทธิได้รับเสมือนหนึ่งผู้นั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ตลอดระยะเวลาที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ในกรณีที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งไปก่อนที่จะมีคำพิพากษา การจ่ายเงินเดือนเงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทน หรือประโยชน์อื่นใด ให้จ่ายจนถึงวันก่อนวันที่พ้นจากตำแหน่ง”

3. ปัญหาผลกระทบของผู้ทำคำสั่งลงโทษทางวินัย กรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิดทางวินัย ผู้ศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะคือ ปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมกำหนดอำนาจในการใช้ดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนไว้ในกฎหมายโดยมีเนื้อความสอดคล้องตามบทบัญญัติมาตรา 99 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 โดยให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนมีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจในการมีคำสั่งลงโทษทางวินัยเพิ่มมากขึ้น และสามารถพิจารณา ทบทวนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่มีมติชี้มูลความผิดทางวินัย และอาจใช้ดุลยพินิจที่มีความเห็นแตกต่างจากมติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้ หากมีพยานหลักฐานใหม่ que แสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหาหรือกระทำความผิดในฐานความผิดที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา

4. ปัญหาการปกปิดหรือเปิดเผยข้อมูลหรือข้อเท็จจริงในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ผู้ศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะคือ

4.1 ปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลหรือห้ามเปิดเผยข้อมูลเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่หรือในการดำเนินการใดส่วนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้กำหนดว่าเป็นข้อมูลประเภทหรือลักษณะใดไว้ในกฎหมาย โดยศึกษาเปรียบเทียบกับมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 โดยกำหนดเงื่อนไขในการเปิดเผยข้อมูลประเภทใด หรือห้ามเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน หรือกระทำการใดอันจะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว ให้ชัดเจนไว้ในกฎหมาย

4.2 กำหนดให้สำนักงาน ป.ป.ท. จัดให้มีระบบในการจัดแจ้งชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาไว้ในทะเบียนที่รักษาไว้เป็นความลับ และไม่ว่ากรณีใดจะเปิดเผยทะเบียนดังกล่าวมิได้ และให้ลบชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาออกจากหนังสือกล่าวหานั้น โดยบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรา 60 วรรค 4 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 โดยการจัดทำระบบเป็นการลับนั้นต้องมีการกำหนดถึงผู้ที่มีอำนาจเก็บรักษาข้อมูลลับดังกล่าวโดยให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีหน้าที่รักษาข้อมูลข่าวสารลับในหน่วยงานของตนและอาจมอบหมายหน้าที่ดังกล่าวได้ตามความจำเป็นให้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือให้แก่ราชการส่วนภูมิภาคในกรณีที่สามารถมอบอำนาจได้ตามกฎหมาย

4.3 บัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมบทกำหนดโทษในกรณีมีผู้เปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากการได้สวนข้อเท็จจริง หากมีการเปิดเผยชื่อผู้กล่าวหา พยาน หรือผู้ให้ถ้อยคำให้มีการลงโทษทางอาญา เช่นเดียวกับตามมาตรา 180 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 และหากคณะอนุกรรมการได้สวนข้อเท็จจริง พนักงาน ป.ป.ท. หรือ เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากการได้สวนข้อเท็จจริงต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

5. ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาการดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ผู้ศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะคือ ปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมให้มีการใช้ระยะเวลาการดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด ซึ่งต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันเริ่มดำเนินการได้สวนฯ เช่นเดียวกับมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

เอกสารอ้างอิง

จุมพล เชาวลิต. ระบบกึ่งอัตโนมัติเพื่อความเป็นธรรม. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม, 2555.

อนันต์ คงบริรักษ์. การนำระบบการพิจารณาแบบอัตโนมัติมาใช้ในศาลชั้นต้นในการดำเนินคดีอาญาแก่
เจ้าหน้าที่ของรัฐ งานเอกสารวิชาการส่วนบุคคลของการอบรมหลักสูตร “ผู้บริหารกระบวนการ
ยุติธรรมระดับสูง” รุ่นที่ 16 วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม, 2555.

อัปสร หิรัญบุรณะ. ผลกระทบในการนำระบบอัตโนมัติมาใช้กับการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง
การเมือง. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยการยุติธรรมสำนักงานศาลยุติธรรม, 2546.